

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Metropolis Salisbvr gensis

Continens. Fvndationes Et Erectiones Monasteriorvm, Et Ecclesiarum
Collegiatarum, &c. per Boiarum, ac loca quædam vicina

Hund, Wiguleus

Monachii, 1620

Tenor Bullae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13591

Apostolicam impartire volens & concedenda concedere, & quæ concederet, sic discretionis modulo limitare, quatenus dicti collegij erectio, vt in concessione facilis sic in sistendo stabilis permaneret, prouidè prouidens, si dictum Collegium fortassis immaturè indebiteque fundatum, labi contingeret, in futurum à multorum cordibus charitas ob hoc frigeret similia peragendi. Cum pridem nos ad has partes pro suis & Romanæ Ecclesiæ arduis negotiis personaliter destinaret super erectione & institutione dicti Collegij commissionem nobis specialem fecit per literas suas apostolicas patentes in pergamento scriptas, veraque Bulla ipsius Domini nostri Papæ plumbea, more Romanæ curiæ cum cordulis canapæ inapendentis bullatas, non abrasas, non viciatas, non cancelatas, nec in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vitio & suspitione carentes, quas nobis præsentatas cum ea, qua decuit reuerentia noueritis recepisse, quarumque tenor ad contextum sequitur in hæc verba.

Tenor Bullæ.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, dilecto filio *Thome* electo *Nymouensi* Apostolicæ sedis nuntio salutem, & Apostolicam benedictionem.

Piis votis fidelium & illis præsertim quæ diuini cultus augmentum, & fidelium animarum salutem respiciunt beneuolum impartimur assensum, illaq; libenter fauore prosequimur oportuno. Sane petitio pro parte dilecti filij nobilis viri *Henrici Tuschel* Baronis *Patauiensis* Diocesis, nobis nuper exhibitis, continebat, quod ipse cupiens terrena in cœlestia, & transitoria in æterna salici commercio commutare, illiq; aliqua dare de suis qui sibi contulit vniuersa, ad honorem Dei patris omnipotentis, ac pro suæ & parentum suorum aliorumq; Christi fidelium animarum salute parochialemque Ecclesiam in oppido *Vibhoffen* dictæ Diocesis, in qua prædicti parentes sui sepulti sunt, & ipse etiam sepulturam elegit, in Ecclesiam collegiatam in qua duodecim sint Canonici, quorum vnus sit Præpositus qui eis præsit, erigi desiderat, ac de bonis sibi à Deo collatis, pro præmissis dotem sufficientem, videlicet pro quolibet Canonico quinquaginta, & pro ipso Præposito centum florenos in perpetuis annis redditibus assignare proponit. Quare pro parte dicti *Henrici* nobis fuit humiliter supplicatum, vt cum venerabilis frater noster Episcopus, & dilecti filij Capitulum *Patauiense* ac Rector ipsius Ecclesiæ parochialis cuius collocatio ad dictum Episcopum pertinet in hoc consentiant eidem faciendi præmissa licentiâ concedere de benignitate apostolica dignaremur. Nos itaque ipsius *Henrici* laudabile desiderium & propositum multipliciter in Domino commendantes, huiusmodi supplicationibus inclinati circumspectioni tuæ de qua in his & in aliis specialem fiduciam obtinemus, per apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus si est ita, præfatam parochialem Ecclesiam cuius fructus, redditus & proventus duodecim marcharum argenti, secundum taxationem decimæ temporibus modernis, valorem annum, vt asseritur non excedunt. Postquam dictus *Henricus* præmissam dotem assignauerit, vt præfertur autoritate Apostolica in Collegiatam erigas, & inibi numerum duodecim Canonicoꝝ, quorum vnus sit Præpositus qui aliis præsit ad præsentationem dicti *Henrici* instituas, ibidem salubria statuta ordinando, ita quod in antea electio Præpositi eiusdem collegij, ad ipsius capitulum, & eius confirmatio ad loci Diocesanum, nec non præsentationes de idoneis personis ad huiusmodi Canoniceatus & præbendas, ad ipsos Præpositum & Capitulum & huiusmodi præsentationem.

sentationum admissio & institutio ad eundem loci Dioecesanum pertineant, jure dicti Rectoris & cuiuslibet alterius semper saluo. Contradictores per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo non obstantibus constitutionibus Apostolicis & statutis & consuetudinibus contrariis quibuscunque seu si aliqui super prouisionibus sibi faciendis de huiusmodi parochialibus Ecclesiis aut aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus, speciales aut generales Apostolicæ sedis vel Legatorum eius litteras impetrarint etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem & decretum, vel aliàs quomodolibet sit processum, quas litteras & processus eorum auctoritate habitos ad dictam parochialem Ecclesiam volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quo ad assecutionem Ecclesiarum aut beneficiorum aliorum præiudicium generari, seu si aliquibus communiter, vel diuisim à dicta sit sede indulgum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & quibuslibet aliis priuilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcunque tandem existant per quæ præsentibus non expressa, ut totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quolibet, vel differri & de quibusque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nos enim ex nunc irritum decernimus & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attemptari. Data *Auinionie* Calendis Ianuarij, Pontificatus nostri anno quinto. Quibus Apostolicis quidem litteris per nos, ut præmittitur, sic receptis, præfato Domino *Henrico* post datam dictarum litterarum Apostolicarum viam vniuersæ carnis jam ingresso, pro parte Domini *Sueikeri* dicti quondam Domini *Henrici* filij vnici & hæredis sapius requisiti, volentes in cõmissis nobis huiusmodi iuxta traditam nobis formam, ex altoq; discretionem elargitam, eò maturius ac diligentius procedere, quo de contentis in commissione præfata per nos personaliter informatio vera, nedum ex aliorum relatibus, sed ex inspectione nostra propria sumpta foret, ad præfatum oppidum in *Vilshoffen* dictæ *Pataviensis* Dioecesis propria accessimus in persona ibiq; tam loci dispositione quam dictæ parochialis Ecclesiæ situ, & aliis debitis circumstantiis, & præsertim dotis assignatione jam facta & qui fieri restabat debite præpensatis, ad præsentiam Reuerendi in Christo patris Domini *Alberti* nunc *Pataviensis* Episcopi, & Capituli *Pataviensis* in ciuitate ipsa nos transfulimus indilate ibidemque nos personaliter existentes in domo seu in curia Episcopali præfatum Reuerendum patrem Dominum *Pataviensem* decenter requisimus, & instanter, quatenus ipse cum Capitulo suo, quod ad hoc specialiter requiri faceret, ac etiam conuocari nobiscum deberent, certa die & hora concorditer statuendis conuenire tractareque inuicem super dicta erectione Collegij facienda. Qui quidem Reuerendus pater Dominus Episcopus statim huic requisitioni grato se condescendens diem & horam præsentibus nobiscum cõcorditer statuit, quibus & suum Capitulum facere se obtulit debite conuocari ad procedendum in erectionis negotio suprascripto, aduenientibusque die & hora infra scriptis conuenimus in dicta Domo seu curia Episcopali, & in capella superiori iuxta ambitum dictæ Domus ibique conuenerunt præfatus Reuerendus pater Dominus *Albertus* Episcopus honorabilesque viri Domini *Ioannes Scharfenberch* Præpositus, *Hermannus Digni* Decanus, *Ioannes & Hertindus Vneiffeneck*, *Ioannes & Hartlibus de Puechberg*, Magister *Paulus Kolner*, *Ioannes de Pruck*, *Evverbinus Degenberger* Canonici *Patavienses* afferentes se facere totum Capitulum Canonicorum residentium, &

se propter hoc specialiter conuocatos, & ibidem coram dictis Dominis per nostrum Notarium lectis alta & intelligibili voce literis apostolicis supradictis si plenarie & distincte quod tenor earum cui libet innotuit euidenter. Exinde processimus inuicem ad tractandum super substantialibus & circumstantiis debitis & oportunis pro erectione huiusmodi rite ac solenniter peragenda.

Post quos quidem tractatus plenimodè habitos, quia de assignatione dotis dicti Collegij seu Ecclesie in collegiatam erigendæ, nedum iuxta quantitatem in præfatis literis Apostolicis contentam, imo multo maiorem, extitit per supradictum Dominum Sveikerum, tam nobis quam dictis Dominis Episcopo & Capitulo facta debita & notua certitudo habitisq; per nos nonnullis cautelis circa illam prout in actis coram nobis super hoc habitis latius continetur, deq; consensu Rectoris dictæ parochialis Ecclesie plena extitit facta fides, cum Dominus *Iohannes de Puechperg* supradictus Canonicus Pataviensis dudum ipsius parochialis Ecclesie Rector, ipsi Ecclesie pridem spontè & liberè in manibus Domini Episcopi ad cuius collationem dicta Ecclesia vsque ad dicta tempora pertinuit resignauit, ad finem & effectum ut dicta erectio facilius & liberius fieri posset, pro ut tam ipse Dominus *Iohannes de Puechperg* supradictus quam Dominus Episcopus, & alij habentes notitiam de præmissis, hoc suo iuramento asseruerunt esse verum.

Præfatus Reuerendus pater Dominus *Albertus* Episcopus *Pataviensis*, nec non dicti Præpositus, Decanus, Canonici & Capitulum capitulariter congregati & ut Capitulum & nomine Capituli dictæ *Pataviensis* Ecclesie spontè & liberè consenserunt & suum asseritum pariter & consensum præbuerunt erectioni huiusmodi per nos faciendæ de parochiali Ecclesia in *Vilshouen* supradicta.

Nos igitur attendentes in erectione huiusmodi jam omnia concurrere impletaque esse, quæ ex mente Domini nostri Papæ, & alias ex natura rei concurrere & impleri debuerant, nolentes tam laudabili actui dilationem imponere longiorem, sperantes quod altissimus hoc bonum opus, quod cepit, vsque in finem perficiet, & auxiliabitur ut subsistat ad laudem & gloriam summæ & indiuiduæ Trinitatis patris, & filij, & spiritus sancti, sanctæque Dei genitricis virginis Mariæ & beati Iohannis Baptistæ, in cuius honorem dicta Ecclesia est fundata, ac omnium sanctorum cælestium, nec non ad remedium animarum, tam dicti quondam Domini *Henrici Tuschel* & suorum parentum, quam omnium fidelium defunctorum in remissionem peccatorum tam dicti *Sveikerij* quam aliorum benefactorum in, præsens tempus, vel futurum præfatam parochialem Ecclesiam in *Vilshouen* Authoritate apostolica qua fungimur in hac parte, pro ut melius ipsa nobis est potestas seu autoritas attributa in collegiatam Ecclesiam & Collegium nouum certum & taxatum duodecim Canonicorum quorum vnus sit Præpositus, qui aliis præsit in eadem ereximus & tenore præsentium erigimus & instituimus, sic quod deinceps in perpetuum dicta parochialis Ecclesia sic dicatur, nominetur, & reputetur collegiata, & Collegium duodecim Canonicorum quorum vnus sit Præpositus, ut est dictum habere & existere in eadem. Volentes expressè & sic instituentes, quod Præpositus, qui pro tempore erit, sit caput & Prælatus Ecclesie Collegij prædictorum & eorum habeat curam & correctionem & ad eum spectet & pertineat gubernatio chori, conuocatio Capituli, in quorum utroque primum locum habeat ut Prælatus.

In capitulo etiam vnicam vocem habeat, vt alter ex Canonicis, sed primam vt praesidens in eodem; sitque ipsa praepositura dignitas curata & electio ad quam, cum pro tempore vacare contingeret assumatur. Demum quis per to-
lennem electionem Capituli dictae Ecclesiae confirmationemque Reuerendi
in Christo patris Domini pro tempore Episcopi *Pataviensis*, iuxta quod in
similibus est à sacris canonibus institutum, nullusque nisi in vicesimo quinto
anno aut eo amplius constitutus eligi valeat in. Praepositum dicti collegij seu
assumi & electio, confirmatio, seu alia assumptio de minore facta, ipso iure
iuribus non subsistat, quique in. Praepositum dicti Collegij electus & confir-
matus aut aliter debite assumptus vel institutus, si sacerdos pro tunc non fue-
rit se faciat infra annum à die possessionis Praepositurae adeptae, vel qua per eum
fuerit, quo minus apprehendat statutis à iure temporibus ad sacerdotium fa-
cere promoueri, aliàs ipso iure per lapsum dicti anni sit priuatus.

Sequuntur praecipua quaedam capita Dom. Praeposito
& Canonicis obseruanda.

Primum.

Quod Canonici subesse debeant Praeposito & quod collatio Canonice-
rum & institutio spectet ad Episcopum *Pataviensem* ad praesentationem Praepo-
siti & Capituli.

Secundum.

Quod Canonicus institutus se faciat infra annum ad sacerdotium promo-
ueri, alioquin &c.

Tertium.

Quod Praepositura & Canonicatus & praebenda in Ecclesia in *Vilshoffen*
intelligentur beneficia incompatibilia.

Quartum.

Quod cura parochiae spectat ad Praepositum & Capitulum & non ad Prae-
positum solum.

Quintum.

De Electione Sacristae siue Plebani singulis annis,

Sextum.

De stipendio Sacristae.

Septimum.

De Electione Cellariorum & Camerariorum.

Octauum.

Quod tam Praepositus quam quilibet Canonico-
rum teneatur personalem
residentiam infra oppidum *Vilshoffen* facere.

Nonum.

De officio senioris.

Decimum.

De distributione fructuum Ecclesiae praesentium & futurorum, &c.

Conclusio.

ACTA, dicta, & gesta fuerunt omnia alia & singula supradicta in ciuitate
Pataviensi, & in Curia Episcopali, at loco supradicto eiusdem curiae seu
Metrop. Salisb. Tom. III. aa a Domus